

مجرمان مبتلا به اختلال روانی در نظام دادرسی کیفری ایران

زهرا غریبی^۱ و علیرضا میلانی^۲

۱. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیکی، گروه حقوق جزا و جرم شناسی، تهران، ایران

۲. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر، گروه حقوق جزا و جرم شناسی، تهران، ایران

مسئول مکاتبات: علیرضامیلانی

چکیده

مطابق قواعد حقوق کیفری بایستی اصل را بر مسئولیت کیفری و دادرسی یکسان برای تمامی افراد قرار داد، اما در کلیه نظام های جزایی دنیا گونه ای از مرتکبین جرائم وجود دارند که به اعتبار عدم تکامل قوای عقلانی از این قاعده مستثنی می شوند. بدون تردید در دنیای متمدن امروزی بایستی مجانین را در این زمره قرار داد. گذشته از این گروه که دچار اختلالات شدید روانی هستند، خیل عظیمی از اختلالات روانی در دنیای روانپزشکی شناخته شده؛ هرچند نمی توان آنها را جنون به معنای علمی آن نامید؛ ولی عرف عام با همانند پنداشتن این مرتکبین با اشخاصی که از حیث عقلانی بدون مشکل می باشند، مخالف است. در کشور ما در خصوص مبتلایان به اختلالات روانی دادرسی افتراقی - حمایتی پیش بینی نشده و تنها در چند مورد و با وحدت ملاک از واژگانی چون «جنون»، «بیمار» می توان در بعضی از فرایندهای دادرسی تفاوتی جزئی ملاحظه نمود و فقط در مورد بیماری هایی که در حد جنون می توانند اراده را مختل کنند صراحتاً بحث شده است.

واژه های کلیدی: مسئولیت کیفری، جنون، اختلالات روانی، دادرسی